

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 309/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ANTEMODO a.s.**, Jungmannova 319, Valdické Předměstí, Jičín, Česká republika, zastúpenej JUDr. Ľubošom Noskovičom, advokátom, Konventná 5, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-31Cbi/22/2022-185 z 28. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením mestského súdu o trovách konania, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť na mestskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka zároveň navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia mestského súdu.
2. Sťažovateľka sa v konaní vedenom mestským súdom domáhala proti žalovanej spoločnosti Arca Investments, a.s. (ďalej len „žalovaná“), určenia pravosti jej popretej pohľadávky, ktorú si riadne prihlásila v reštrukturalizácii povolenej na majetok žalovanej.
3. Súd prvej inštancie rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd na podklade odvolania potvrdil prvoinštančné rozhodnutie a priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.
4. Následne mestský súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 24. septembra 2025 sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy konania 5 764,82 eur. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala nesprávnu aplikáciu § 32 ods. 12 zákona č. 7/2005 Z. z.

o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom od 1. januára 2018, ďalej len „zákon o konkurze“) v spore, ktorý bol vedený podľa § 124 ods. 4 tohto zákona. Podľa jej názoru mal byť pre účely výpočtu trov konania použitý § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Okrem toho sťažovateľka namietala nesprávne vyčíslenie výšky popretej pohľadávky a priznanie trov za podanie odvolacej dupliky.

5. Mestský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľky zamietol ako nedôvodnú. Napriek tomu, že incidenčné konanie bolo vedené podľa § 124 zákona o konkurze, bola aplikácia § 32 ods. 12 zákona o konkurze správna. Mestský súd poukázal na dôvodovú správu k novele zákona o konkurze účinnej od 1. januára 2018, zmyslom ktorej bolo, aby sa v incidenčných sporoch nepočítali trovy z neurčitku, ale z reálnej hodnoty sporu. S poukazom na predmetný úmysel zákonodarcu je podľa mestského súdu zrejmé, že toto pravidlo by sa malo aplikovať vo všetkých incidenčných konaniach, nielen v tých, ktoré sú vedené podľa § 32 zákona o konkurze, bez ohľadu na to, že právna úprava normujúca výšku náhrady trov je výslovne uvedená len v prípade sporov podľa daného ustanovenia.

6. Mestský súd argumentoval aj tým, že § 32 ods. 12 zákona o konkurze je procesným ustanovením, na ktoré je možné aplikovať čl. 4 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku upravujúceho možnosť použitia analógie s prihliadnutím na všeobecný princíp spravodlivosti. Okrem toho zvýraznil aj skutočnosť, že až na výslovne odlišnú úpravu pasívne vecne legitimovaného subjektu a výslovne odlišnej úpravy lehoty na podanie incidenčnej žaloby sú konania vedené podľa § 32 a § 124 zákona o konkurze zhodné. Vzhľadom na totožnosť predmetu konania v oboch typoch konania je nutné pri rozhodovaní o výške trov postupovať totožne. Okrem toho mestský súd poukázal aj na to, že v prípade reštrukturalizácie je minimálna miera uspokojenia veriteľov normovaná 50 % z prihlásenej pohľadávky, ktorá je vždy vyššia ako v konkurze, a teda o to viac je potrebné pri určovaní výšky trov konania v rámci reštrukturalizačného incidenčného sporu vychádzať z výšky popretej pohľadávky, keďže na rozdiel od konkurzu ide o rozhodovanie o reálnych peňažných prostriedkoch popretého veriteľa.

7. Vo vzťahu na sťažovateľkou odkazovanú judikatúru mestský súd zhodnotil, že uvádzané rozhodnutia sa týkali prípadov, na ktoré sa nevzťahovala právna úprava účinná od 1. januára 2018. V súvislosti s judikatúrou však mestský súd poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 26/2023 z 10. mája 2023, ktorý v sťažovateľkinom prípade považoval za aplikovateľný.

8. V súvislosti s námietkou sťažovateľky o výške popretej pohľadávky ako základu tarifnej odmeny mestský súd poukázal na to, že sama sťažovateľka sa podanou žalobou domáhala určenia pohľadávky v sume 252 821,99 eur, a nie 23 915,20 eur, ako prezentuje v sťažnosti. Napokon mestský súd zhodnotil, že podanie namietanej dupliky bolo realizované na základe výzvy súdu a žalovaná v nej reagovala na sťažovateľkine vyjadrenia, preto žalovanej patria trovy za tento úkon právnej služby. V závere sa mestský súd vyjadril k námietkam týkajúcim sa aplikácie § 13 ods. 3 vyhlášky a uviedol, že spoločné prejednanie viacerých popretých pohľadávok nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Hoci boli prihlásené súhrnnou prihláškou, mohli byť uplatnené aj samostatne a rovnako tak tieto pohľadávky predstavujú samostatný predmet konania v spore o určenie popretej pohľadávky.

II. Argumentácia sťažovateľky

9. Podľa sťažovateľky mestský súd nepostupoval pri rozhodovaní o jej sťažnosti riadne, podľa kritérií pre posudzovanie takeého nároku, nesprávne a vnútorne rozporne posúdil skutkové okolnosti, výsledkom čoho je napadnuté uznesenie v rozpore s § 11 ods. 1 písm. a), § 13 ods. 4 vyhlášky a § 124 zákona o konkurze. Napadnuté uznesenie považuje sťažovateľka za arbitrárne a nepreskúmateľné, keďže mestský súd v ňom neposkytol konformné odpovede na jej relevantné argumenty.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tvrdí, že mestský súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že § 32 ods. 12 zákona o konkurze je možné aplikovať výlučne na konkurzné konania, nie na reštrukturalizačné konania. Pokiaľ mestský súd tvrdí opak, ide o nesprávne právne posúdenie. Predmetom sporu bolo určenie správcom popretej pohľadávky, čo sa týka výšky, právneho dôvodu a poradia, a teda išlo o predmet, ktorý nie je možné oceniť peniazmi. Ani zo systematiky zákona o konkurze nevyplýva iný záver. Skutočnosť, že zákonodarca výslovne upravil spôsob určenia výšky trov len pre incidenčné spory vedené podľa druhej časti zákona o konkurze, vylučuje možnosť rozširujúceho výkladu aj na incidenčné spory v rámci reštrukturalizačných konaní.

11. Nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 26/2023 sa zaoberal trovami v konkurznom konaní, preto nie je v tejto veci aplikovateľný. Naopak, nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 38/2019 z 26. júla 2019, ktorý riešil otázku ocenenia predmetu konania v reštrukturalizačnom incidenčnom spore so záverom, že ide o peniazmi neocenený predmet, je aplikovateľný, i keď išlo o rozhodovanie pred prijatím novely zákona o konkurze.

12. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti teda prezentuje názor, že s ohľadom na absenciu právnej úpravy trov konania v reštrukturalizačných incidenčných sporoch je potrebné vychádzať z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky.

13. Ďalej sťažovateľka namieta nesprávne určenie výšky popretej pohľadávky pre účely určenia tarifnej odmeny. Pohľadávka bola popretá vo výške 23 915,20 eur, pričom táto suma sa skladá z úrokov a nákladov uplatnenia základnej istiny (216 807,13 eur), ktorá nebola popretá. Súd prvej inštancie nemal právomoc rozhodnúť o pohľadávke v časti, ktorá nebola správcom popretá. V tejto spojitosti sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoKR/45/2023 z 27. novembra 2024 a tvrdí, že v ňom vyslovené závery podporujú jej argumentáciu, a pokiaľ sa mestský súd takisto odvoláva na toto rozhodnutie, avšak s inými závermi, je odôvodnenie napadnutého uznesenia z tohto hľadiska arbitrárne.

14. Sťažovateľka tiež namieta nesprávne použitie § 13 ods. 3 vyhlášky. V tejto súvislosti argumentuje tým, že určenie pravosti viacerých popretých pohľadávok v reštrukturalizácii v rámci podania jednej incidenčnej žaloby vyplýva priamo zo zákona o konkurze. Pokiaľ mestský súd uvádza, že absenciou uvedenia konkrétneho zákonného ustanovenia zo strany sťažovateľky v podanej sťažnosti bráni prieskumu, ide o odňatie práva na súdnu ochranu.

15. V závere sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia, prípadne aby nariadil dočasné opatrenie z dôvodu existencie reálneho rizika, že v prípade zaplatenia súdom určenej výšky trov a následného zrušenia napadnutého uznesenia ústavným súdom by bolo vrátenie zaplatených trov fakticky nemožné, prinajmenšom vysoko neisté.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Úlohou ústavného súdu v danom prípade bolo posúdiť, či mestský súd postupoval ústavne súladným spôsobom pri výpočte trov incidenčného konania vyvolaného počas reštrukturalizácie.

17. Ústavný súd nespochybňuje, že za určitých okolností možno k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť aj v súvislosti s rozhodnutím o výške trov súdneho konania. Vo všeobecnosti však platí, že rozhodnutie o trovách konania nedosahuje spravidla samo osebe intenzitu predstavujúcu možnosť vyslovenia porušenia základných práv a slobôd bez ohľadu na to, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýľuje iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, II. ÚS 586/2020).

18. Vo vzťahu k aplikácii § 32 ods. 12 zákona o konkurze mestský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia reagoval na sťažovateľkine námietky dostatočne presvedčivým a ústavne udržateľným spôsobom odôvodnil, prečo práve tento postup pri výpočte trov konania považuje za vhodný (body 5 – 5.4 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pozn.). Odôvodnenie mestského súdu sa ústavnému súdu nejaví ako odporujúce zmyslu a účelu náhrady trov konania.

19. V otázke odkazov na judikatúru ústavného súdu, resp. toho, ktoré rozhodnutie je vo veci sťažovateľky aplikovateľné, je potrebné uviesť, že nález sp. zn. II. ÚS 38/2019 riešil otázku trov pred zavedením § 32 ods. 12 zákona o konkurze do právneho poriadku, a teda nebola reálna možnosť postupovať v jeho intenciách. Pokiaľ ide o nález sp. zn. II. ÚS 26/2023, je potrebné dať za pravdu sťažovateľke v tom smere, že v tam posudzovanom prípade išlo o trovy incidenčného konania vyvolaného konkurzom. Ústavný súd však dáva do pozornosti časť, na ktorú poukázal aj mestský súd, a sice, že „Pokiaľ je na vec aplikovateľná právna úprava zákona ako primárneho právneho predpisu vyššej právnej sily, principiálne nemôže obstať, hoci aj racionálna argumentácia založená na aplikácii diferentnej vyhlášky ako sekundárneho právneho predpisu, podporená viacerými rozhodnutiami ústavného súdu.“. Z uvedeného potom vyplýva, že ak samotný zákon o konkurze upravuje metodiku výpočtu trov konania, hoci systematicky zaradenú v inej časti právneho predpisu, ale zároveň s ohľadom na charakter sporu aplikovateľnú, nie je na mieste aplikácia vyhlášky ako predpisu s nižšou právnou silou.

20. Napadnuté uznesenie v časti aplikácie § 32 ods. 12 zákona o konkurze teda nenesie znaky extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, jeho argumentácia je akceptovateľná a nie je ju možné označiť za arbitrárnu.

21. Z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4CoKR/19/2023 z 21. augusta 2025, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie mestského súdu o zamietnutí žaloby, vyplýva, že žalobca sa domáhal určenia, že „... jeho pohľadávky prihlásené do reštrukturalizácie dlžníka vedené v zozname pohľadávok pod č. 78, 79 a 80 sú nesporné v prihlásenom rozsahu (v sume 252.821,99 eur, 9.363,19 eur a 539.880,30 eur)“. I keď podľa sťažovateľky bola pohľadávka č. 78 správcom

čiastočne popretá, vzhľadom na zamietnutie žaloby pre nesplnenie procesných podmienok (oneskorenosť) sa súd touto časťou meritórne nezaoberal. Preto nemožno postup súdu zvolený pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny hodnotiť ako odporujúci zmyslu a účelu vyhlášky.

22. Pokiaľ ide o namietanú aplikáciu § 13 ods. 3 vyhlášky, iste by bolo prílišným formalizmom, ak by sa mestský súd odmietol vecne zaoberať sťažovateľkinou argumentáciou iba preto, že v sťažnosti neuviedla konkrétne ustanovenie zákona o konkurze, ale v danom prípade tomu tak nebolo. Mestský súd v bode 9 napadnutého uznesenia uviedol, že sťažovateľka si žalobou uplatnila tri pohľadávky, z ktorých každá tvorila samostatný predmet prieskumu. Preto nebolo na mieste zohľadniť § 13 ods. 4 vyhlášky. Mestský súd túto časť odôvodnil logickou a ústavne udržateľnou úvahou.

23. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia o trovách konania konštatuje, že v ňom nevzhladol procesný exces, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania, čo je predpokladom pre možnosť ústavného súdu zasiahnuť do rozhodnutia o trovách konania.

24. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v napadnutom uznesení mestského súdu nezistil pochybenia takej ústavnoprávnej intenzity, aby mohol po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu